Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1246 — NGÀY THỨ BA 19 SEPTEMBRE 1922 = NGÀY 28 THÁNG BẢY ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — N.M THỨ 15

RECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN
BỔN-PHÁP | NGOẠI-QUỐC
Một năm..... 12$00 ... 18$00
Sáu tháng.... 6.50 ... 8.00
Ba tháng..... 3.50 ... 4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng mười và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

聞新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 399

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris chez M. M. Mayenne & Cie 9, rue Tronchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

NGOẠI THUYẾT

TRUNG-HUÊ THỜI CUỘC

NHỜ BỘI-THỦ, LÊ-NGƯƠN-HỒNG LÊN GIÁM-QUỐC BỊ KIỀN-MINH, TÔN-DẬT-TIÊN THẮT QUẢNG-ĐÔNG

(Tiếp theo)

1°— Dân Cách-Mạng phải để lòng tùng phục tòa Nội-các. Tôi đây, về phận tôi trong hiến-pháp, tôi cũng phải tùng theo ý định của Tòa nội-các vậy.

2°— Phải lo mà dẹp yên hết mọi sự nào động trong nước nhứt, là lo nghĩ vì nếu chẳng diệt tận quyền thần-chế của chư Tổng-thống mà thả quân lính về hoặc bắt qua làm công thợ như lời tôi diễn luận bữa 6 Juin, thì Trung-huê chẳng bao giờ yên ổn.

3° — Phải lo mở mang khoản vật tự nhiên trong đất nước đặng làm cho dân đặng no ấm thảnh thơi. Ấy là ý tôi mong làm cho nước Trung-huê không những trở nên một nước hạnh phước trên đời, mà trở nên một nước phồn thạnh Phú-cường hơn hết. Muốn đặng vậy, tôi tưởng chẳng kế nào hay cho bằng kế mở mang kỹ nghệ Trung-huê như ý tôi đã giải ra trong quyển sách của tôi đề tựa « *The international Development of China* » đó vậy.

4°—Phải lo sắp đặt phép chánh trị lại cho chín-chắn, cho vững vàng, cho có thể tránh hết mọi đều biến loạn.

◆ Theo như điều thứ bốn là điều rõ nay đây, tôi nói muốn cho Trung-Huê, quốc thái dân an, bốn phương êm lặng, cần phải lo chấn chỉnh phép chánh trị lại cách nào tránh khỏi hết những cuộc loạn ly biến đổi. Vậy thì phải chấn chỉnh cách nào cho hay? Hiện nay — vì đã mưu tính cho Nam-Bắc thuận hòa, đem về một mối đặng có tạo lập hiến-pháp — sẵn có hai cách chính trị mà hai phe đang tranh nhau, khiến nổi Trần kiền-Minh phản tâm làm cho Ngũ đình-Phương tức mình mà thác. Ấy là: 1° — Lập các tỉnh làm chư hầu tùng luật lệnh Chánh-phủ, Trung-Huê hiến-pháp. 2° — Để các tỉnh tự quyền tự trị, tỉnh nào riêng tỉnh nấy, không tỉnh nào phải tùng tỉnh nào, mà cũng chẳng tùng phục Chánh-phủ Trung-huê hiến-pháp; làm ra như mối Tỉnh là mỗi nước khác nhau, chẳng dindấp chi với Trung-Huê tất cả.

Cách thứ nhứt là cách của Ngũ-đình-Phương với tôi định lập; còn cách thứ hai là cách của Trần-kiền-Minh mong làm, đặng có chim Quang-Trung (Quảng-châu) xưng vương nhứt xứ. Tôi chẳng nói cách chấn chỉnh của Ngũ-đình-Phương với tôi là phải mà để cho cách của Trần-kiền-Minh là quấy; song xét kỹ lại, cứ lẽ công mà đoán, thì cách của Trần-kiền-Minh chín mạnh chín mùn ra nhiều trấn, nhiều ngức; trước hết làm cho Trung-Huê quốc, đối với liệt-cường, yếu ớt trăm bề, không thể cất đầu lên nổi. Đó là nói về việc ngoại giao. Còn như nói về việc trong, nếu chia mạnh chia mùn ra, ai riêng quyền nấy, không ai tùng phục ai, thì chi cho khỏi gành gồ nhau đó ky nhau, mà sanh sự đấu tranh với nhau không dứt. Dường ấy Trung-Huêquốc sẽ ra làm sao? Chừng nào mới đặt an cho có thể zen hàng cùng vạn quốc? Chi bằng, ai là người ưu thế mấu thời, yêu dân mến nước, ai là tay anh-hùng hào-kiệt, có tài dựng nghiệp nước nhà, động tâm hiệp lực nhau, cọng biền động tình nhau, đem về một mối để cho Trung-Huê vững trị. Dường ấy mới mong Trung-Huê có ngày quốc thái dân an, nước giàu dân mạnh cho chớ. Bằng chẳng vậy, bất quả thì xúm tranh dấu với nhau cho hết sức rồi, rốt cuộc, tranh cũng chẳng khỏi cầu cách ngôn:

« Duật bạn tương trí, Ngư ông đắt lợi ».

« Đó, lời giải luận về thời cuộc Trung-Huê của Tôn-dật-Tiên như vậy đó. Ai thử xét coi, Tôn-dật-Tiên đã nắn chỉ anh-hùng chưa? Tôn-dật-Tiên còn mong phục hồi nữa chăng, hay là đành để cho Lê-ngươn-Hồng sắp đặt? — Lấy thời cuộc mà đoán, thì Tôn dật-Tiên thinh thế mòn mỏi đã nhiều, lẽ phải thì Tôn-dật-Tiên cũng đành xây mặt ngó ngơ, để cho ngất vì cái gan anh-hùng hào-kiệt, cái chí quân-tử trượng-phu, để đâu chịu nho nhuốc thân danh, dành khoanh tay ngồi ngó. Thế nào Tôn-dật-Tiên cũng toan kế trở về, đến ân trả oán; dâu gặp lúc chẳng may, phải nát thân hao-kiệt, da ngựa bọc xương cũng chẳng phiền. Bởi vậy Tôn-dật-Tiên, theo lời phân giải trước kia, chẳng chịu vì Trần-kiền-Minh phản tâm, mà Ngài phải bỏ Quảng-Đông qua Thượng-Hải mà lánh thân cho khỏi. Ngài nói Ngài tính qua Thượng-Hải, đã lâu, đặng cho dễ bề gặp gỡ các quan mà tính xong kế đem về một mối.

Mà xét kỹ ra, thì cũng có chỗ nghi thật vậy chăng. Tôn-dật-Tiên mất cả thinh danh ở Quảng-Đông từ buổi Trần-kiền-Minh làm phản; mà về Thượng-Hải, thì thế thần của Tôn-dật-Tiên còn mạnh. Tại sao về Thượng-Hải, Tôn-dật-Tiên lại mạnh thế, tôi giải luôn ra đây, cho độc-giả chư-tôn tường tắc.

Lê-ngươn-Hồng từ lãnh ấn lên ngôi Giám-quốc, lập các bộ lại đem những ai vào làm thượng-thơ tôi đã có kể tên trong số trước đó bữa trước. Tôi cũng đã có nói Ngô-bội-Thủ ý mình là tôi có công, đuổi Tôn-dật-Tiên lấy Quảng-Đông, đem Lê-ngươn-Hồng lên ngôi cực phẩm, lại cũng ỷ bình quyền lớn nhà trấn đông, nên chẳng kể trên đâu có ai, làm nhiều điều rất nên dọc ngang và vô lễ. Tư điền tin về bất người nầy, bề người kia, ép Lê-ngươn-Hồng, trong lục-bộ đài-quan mới lập, phải bỏ ra ba người là những người hoặc bình sanh anh ta chẳng ưa, hoặc đã có làm điều chi trái ý anh ta, nên anh ta chẳng chịu, xin bỏ quyết mà chọn người khác vào thế; nhứt là Đặng-chấu Giu là người của Lê-ngươn-Hồng đã chọn ra tiến cử đã cấp bằng làm Thừa-tướng trong lúc Lê-ngươn-Hồng đệ tờ xin cho thôi. Bởi Lê-ngươn-Hồng xin tử chức trở về Thiên-Tân không đặng, lại tiến cử Đặng-chấu-Du cũng không đặng, nên phải ép lòng ở ngôi và chọn Giang-tinh-Vệ để làm Thừa-tướng.

Giang-tinh-Vệ lại không chịu lãnh chức Thừa-tướng Kim-lục-bộ, xét vì việc nước còn lộn-xộn lắm; nhiều chia nhiều chủ, nhiều chỉ nhiều thầy, nay bọn nầy nói vậy, mai phe kia nói khác; làm Thừa-tướng mà không trọn quyền hành Thừa-tướng, thì cũng chẳng làm Thừa-tướng làm gì mà phải ra cuối vào lón cho cực. Biết vậy mà nhẫm mình không thể từ chối; bèn khi không vàng giả đâu, xin vào nhà thương "*Union médical Collège*" nằm mà dưỡng bịnh. Lê-ngươn-Hồng biết rõ Giang-tinh-Vệ ý không khẳng lãnh chức Thừa-tướng nên giả đau, bèn sai nhiều tay mưu sĩ có tài thuyết khách, đến tại nhà-thương mà an-ủi Giang-tinh-Vệ khuyên chớ từ, phải lấy việc nước việc dân làm trọng. Hết xứ nầy tới xứ kia, lui tới nhà thương ngày một, mà ai nói sao thì nói, Giang-tinh-Vệ cũng quyết một cái từ chối đặng. Nói hết thảm đường mỏi gối, biết sao; Tăng thế, Lê-ngươn-Hồng phải đành liều gỡ chỉ qua cho tôa Nội-các Bắc-kinh mà xin bản định giùm sự cử đặt Đặng-chấu-Giu lên làm Thừa-trường.

(Mai tiếp).

MỘNG-HUÊ-LÂU.

LÁNH THÂN TRÂU NGỰA

LÀ ĐỜI KIẾP MAY

Cái bọn làm người đem làm thân trâu ngựa, từ có những nay, nước ta ai là người có lòng di-chưởng, thì đã châu mày chắc lưỡi cho rồi: giống nói ta suy-lạc cũng từ đây! Ý thế mà những bọn ấy có ngửa-nghiêng chi đâu, đường như đã—quyết nai lưng kịch đến bồi thế-gian, cũng như một tay nghĩa-hiệt vì nghĩa-nụ đem mình hi-sanh với xã-hội vậy. Ôi một « cuốc » một cát, hai « cuốc » hai cát v. v... là cái lẽ người ở với của bọn ấy nên [illegible] lẽ hạnh-phước nữa, mà cái ưu tưởng thành như cái tư-tưởng trong loài người.

Nhà nước Đại-pháp từ khai-hóa xứ mình những nay, ai không mừng rằng, dân-trí mở ngày một khai-khoáng. Tài-nguyên một ngày một mở rộng, ánh văn-minh rực-rỡ giữa trời Nam. Nghe thế, ai không mừng tưởng rằng, mình nay đã... dân mình nay đã... Đã... mà đã thấy cho chưa? Đường giao-thông của thiên-hạ ngày càng chen vai thích cánh, mà cái kiếp của dân sinh mình còn đâu-đua dưới trâu-ai, làm trâu, làm ngựa đã đầy trong sáu tỉnh. Cái hiện-trạng của quốc-dân mình dường ấy đáng nói quốc-dân mình trông đến mình chưa mày, đâu người di-chưởng cũng vậy, nếu có tấm lòng bác-ái đến nhơn-loại, trông đến cũng buồn tiu! kia: cái kiếp người-ngựa của dân mình như thế.

Mới đây, nếu cái tin không lầm, thì quốc-dân mình cũng nên cảm-tình vui mừng được một đội tài chánh-thành Mytho là việc phế-công của bọn xe-kéo cách mấy bữa rày. Vậy cũng nên thuật lại đồ làm một cái việc mới có của dân-khí nước mình vậy.

Ngày 14 septembre, tối nhân có việc, trải bước qua chánh thành Mytho, cơn chực thuyền qua giang, nghe đâu người ta xầm-xỉ xầm-xỉ: không còn trông thấy một cái xe-kéo nào cả. Tôi nghe nói lấy làm lạ, liền ngó ngoái lại mà hỏi thăm người nói ấy rằng: xin ngài cho tôi hiểu bởi sao mà châu-thành Mytho ngày nay không còn trông thấy một cái xe-kéo nào? Ông ấy mau mắn trả lời rằng: « Không chi lạ, hồm rày bởi sở tuần-thành cấm nhặc những bọn xe-kéo, không cho đề xe-kéo theo dọc đường mà chực khách như xưa vậy. Mỗi khi khách xuống xe rồi thì lập-tức phải đem xe về sở mà đậu, hằng trải phép thì bị phạt. Vì vậy, nên bọn xe-kéo không thể kiếm mối được, thậm-chí không đủ tiền mà trả tiền mà mướn xe cho chủ, mà thành ra cái cảnh câu thành Mytho ngày nay không còn trông thấy một cái xe-kéo ngoài đường a thầy! » Tôi nghe nửa dừt lời, bèn thở ra một cái khí!... và nói rằng: Cũng là may.. Lành thân trâu ngựa là đời kiếp may.

Nghĩ thì-nghĩ Nam-kỳ, thiếu chi là vật-sản, nào là lúa, khoai, bắp, đậu, nào là dừa, chuối, mía, rau, hoa quả bốn mùa, không mùa nào là không phát-sanh ra được: thậm chí như việc trồng dâu để tằm, đánh cá làm khô, vào rừng cốt cuối v. v... những công việc dinh-sanh quanh năm không ngày nào là ngày trở ngại; thế mà quốc-dân mình vẫn còn đem thân làm thân trâu ngựa, cho ai nhục-tiếng nhi, thì nghĩ chưa biết dân-khí mình có sao mà hèn mạc đến thế! Xem cái tình-hình lẩn-bộ trong đường xe-kéo của Việt-nam dân-tộc ta mà coi chẳng luận các kinh-thành lớn như Honoi, Haiphong, kinh-đô (Huế) Saigon, Cholon là nơi đô-hội, phần nhiều hễ những dân thất-giáo thì không biết chi là liêm sỉ, miễn no lòng ấm cật thì thôi; chỉ biết cái thân nầy là thân riêng của mình, không còn biết chi đến đều quan-hệ cho quốc-gia, cho chủng-tộc; kia như Mytho, Cầnthơ, Vĩnhlong Soctrăng, Bạcliêu, Chầudốc, Longxuyên, Hatiên, Rachgia, Sadec, Gocông, Tanan, Giadinh, Biênhòa, Bêntre, Tayninh, Thuđầumột, Baria, trong hai mươi hàng tỉnh xứ Nam-kỳ, có tỉnh nào là không xe-kéo? Cuộc tổ-chức cái nghiệp xe-kéo của dân mình bấy giờ, cái co-sở xem dường không ai tài nào phá-hoại cho nổi. Ôi! còn như lúa, khoai, bắp, đậu, dừa, chuối, mía, rau, cùng là hoa quả bốn mùa, tiền rừng, gạo biển gì, nhiều thế! đó thổ sản trong nước đã thành một miền thịt nầm trên thớt của khách kiều-cư kia vậy.

Cuộc sanh-nhai cái nghề xe-kéo của dân mình, xem càng ngày càng thanh-hành lắm, cái thân làm trâu ngựa biết dời nào trả xong? Mới nghe bọn xe-kéo Mytho phế-công, trong lòng có chút mừng thầm, song mừng thì mừng làm làm vậy, mà trong lòng nẩn cón ngãi-ngại cho cái bọn đã không biết gì đến đều sỉ-nhục, việc phế-công nầy biết có kết-quả cùng chăng? — Chắc rằng chẳng nó cũng vì sự ràng buộc trên kia mà phải tạm thời đình-công vậy thôi, chớ không phải vì đều sỉ-nhục mà gây nên thế. Nhưng quốc-dân mình nên cọng-biểu đồng tình mà cầu cho chẳng những bọn xe kéo Mytho mà thôi, kia, bao nhiêu những bọn xe-kéo trong toàn hạt Nam-kỳ, xin hãy lỉnh đầu mà rửa bớt cái sỉ-nhục làm thân trâu ngựa đó, thì quốc-dân mình mới mong có ngày rỡ mặt máy vỏi thiên-hạ, rồi mới cánh đồng bằng cao-du rất qui hóa kia, mới thật qui hóa, cho.

Ái-Chưởng.

BÁO TỐ

Hôm rày Saigon gập trận mưa dầu, mà khi trời lại xem âm-ỷ dường như có bão tố đâu vậy. Cách mấy ngày trước, nghe nói tính Bentre bị gió-trốt rút một cái tiệm cưa xuống sông và đề sập một cái nhà của bà Ph. N; nay nghe quả có ngọn bão thổi xiêu một chiếc tàu Hồng-mao có chở thơ và khách quá giang đi Hướng-cảng Tàu nầy hiệu U. D. E. bị lố tại mũi Padaran hư hao cũng bộn, sẵn phải nằm ụ, song may không hại mạng người. Chắc sao tàu U. D. E. cũng sẽ vô Vũng-tàu mà nằm ụ.

Vì chức trách lụy mình

Một hôm nọ, tớ có [illegible] vừa ngang qua một bên đường nghe có tiếng trống đánh, tớ tưởng có truyền rao điều chi lạ, hay đâu tớ thấy một người trai ngồi trên xe kéo và đánh trống và phát giấy chi xanh đỏ, tớ cũng vui lòng lấy một tấm mà xem, xem ra mới biết rằng hắt cái-lương hiệu Tân-phước-Nam sẽ hát tại Bacliêu trong đêm ấy. Tớ nghĩ chẳng mấy khi mà gặp dịp may, nên tớ tính ở lại trước giúp cho đồng-bang, sau cũng được mua vui trong giây phút.

Khi tớ mua giấy vô coi đặng it lớp đầu, trong trí tớ tưởng chắc rằng sẽ đặng trọn vui, nào hay đâu nghe nơi cửa rạp hát, có tiếng la rằng: Thầy Hướng-quản Hay bị chém. Tức thì tớ chạy ra mới biết rõ thầy Hướng-quản Hay bị tên Địch chém nơi đầu ba đao rất nặng, máu ra linh láng. Lập tức chở thầy Hướng-quản vào nhà-thương còn tên Địch cầm dao chạy vô có chịu tội. Tớ lấy làm bất bình một chuyện là có police tại đó canh gát mà sao chẳng tiếp cứu đề cho Hướng-quản bị trọng thương đến thế.

Tớ chẳng biết thủ oán hay là duyên cớ chi mà xẩy ra như trên đây, song tớ kỷ xét lại thì chẳng chi lạ vì tên Địch nầy là một tên du đãng, còn Hướng-quản Hay nầy tớ biết rõ rằng: Từ ngày ra lãnh phần trách nhậm đến nay, thì hằng cần nhứt là lo trừ những kẻ bất lương ý mạnh hiếp người quê dốt. Vì vậy nên Địch chẳng đặng thong thả theo ý của nó muốn, nên nó cớ ý giết cho đặng Hướng-quản cho thỏa lòng ước nguyện.

Đàng thương thay cho Hướng-quản vì phận sự mà phải bị tên Địch chém như vậy, và đáng khen thay cho thầy là người cang đởm trong việc tuần phòng, chẳng khi nào kiên sự bọn hung dữ như loại thú rừng chốn lâm sơn.

Tớ dám chắc rằng: Tuy thầy Hướng quản bị chém như vậy, song thầy cứ việc ôm lòng và thầy cười thầm cho bọn bất lương rất nên vô đạo.

Ước xin quan trên để ý trường trí mà trừ tệ cho dân lành đặng an cư lạc nghiệp, và ban khen thầy Hướng-quản một cách xứng đáng hầu làm gương cho đoàn hậu tấn.

Luôn dịp tớ kính cẩn cho thầy Hướng-quản đặng mau lành.

LÂM-THIÊN-KIỀM.
Hương-hào du Village de Hoa-bình.
Bacliêu.

Bối xe

Hôm thứ-năm tuần rồi, tôi có dịp đi Dakao về, lúc ấy gần năm giờ chiều. Khi lên xe lửa nhỏ, tớ Dakao thì trong xe chật ních. Xe chạy đến ga Cho-quan thì có hai tên trẻ, mặc áo bành-tô, quần lảnh, nón lớn, giép da, bước lên xe đi tới đi lui, tớ dầu xe đến chưt. Xe tách ga Cho-quán một hồi thì trời đã tối đen, vì trời chuyển mưa từ hướng. Thình lình nghe tiếng khách-trủ la hoảng và chạy rần rần, trong khi xe đang chạy mạnh. Tên khách trủ ấy vả chạy và la, và chơn-vớa muốn nhảy xuống xe. Người trong xe cản lại, vì xe đang chạy như dông, nếu để tên khách nhảy thời phải chết. Hỏi lại tên khách-trủ nói rằng: « *Hãy cái lấy tôi ngồi lay, tôi buồn ngủ lắm, tôi vớ len-đem con mắt, cái lấy hai anh kia zắt lón (nón) và zầy (giầy) của tôi, chạy lô* » và nói và chỉ hai tên bối nầy còn trên xe bày giờ đi dưới đất, một đứa cầm nón, một đứa xách đôi giầy, thong thả đi, coi chẳng chi ngăn-ngại. Dòm theo thấy hai tên « bối xe » ấy chỉ lại tên Khách trủ mà rằng: « Nị giỗi xuống đây lấy lại! »

Đồng bang ta thấy bọn « bối xe » như thế có sự chăng? Chúng nó chuyên nghề ấy rất hay, nhứt nhứt tái trong chỗ đông người, nhỉ là giựt đồ khi xe đang chạy!

Như tên Khách-trủ kia, khi đi thì còn cái *đầu* và cặp *chơn*, bấy giờ về... đầu mất, chi cho khỏi *đi-cầm* ở nhà nghị bị *phi-phá-chầy lấy*! Chớ ai đẻ, ngủ gụt trên xe mà ra nông nỗi?

Thật khách-trủ, phần đông, lên ngồi trên xe thì ngủ; ngủ ngon giấc, ngủ gụt đầu cụng vách xe, cho đến đổi có đứa ngủ lúc xe chạy qua cua (court) phải te sập! Vậy bọn « bối-xe » không thừa dịp mà lấy đồ sao đặng? Đồng bang ta lấy đầy làm gương.

BÌ-TU-ÂN.

Vô-tuyến điện

Bordeaux, ngày 15 Septembre 1922.

Nguyên cớ giặc phương Đông

Báo Echo de Paris đăng lời của quan Thống-soái Langsa Franchet d'Esperey nói tại bình Gờ-rêc chiếm-đoạt thành Smyrne mới sanh ra đám giặc ở lường Đông (là giặc Tuyệt-kì và Gờ-rêc).

Dân Bô lô-nê

Chiếc tàu André Lebon chở về cần Mẹtxây lối một trăm dân Bô-lô-nê ở Thượng-hải sang. Dân nầy có kinh-qua xứ Xi-lê-xi (Tây-ba lợi) và chịu nhiều sự khổ-sở.

Ông Max

Ông Max, Đốc-lý thành-phố Bruxelles đáp tàu Traguaya trở về Ớ-rốp.

Bắc-kinh

Có tin điện-khí bảo rằng đại-biểu hai nước Trung-huê và Itút-xi sẽ nhóm tại Bắc-kinh để giải-quyết những vấn-đề còn đình-trệ. Ông Joffe nói rằng ông sang Trung-huê là chỉ để lo giữ tình thân-ái hai nước Tàu và Nga mà thôi.

Ở bộ ngoại-giao

Quan Sứ thần I-ta-li có trần tình ở bộ ngoại-giao Langsa bởi thứ tự vì xét I-ta-li trốc cây nơi hội-nghị thành Venise. Ông nói rằng Chánh-phủ ông sẽ trả lời cho Ăng-lê như vậy.

Ông Poincaré tổ cho tôa Nội-các hay những lời cản-đậu phái-bộ Langsa trong ban Ủy-viên bồi-thường sau khi cuộc thương-thuyết hai nước Banh-gích và A-lo-măng tại thành Bợt-lanh. Cuộc nhóm bửi-chiến đã bàn về sự hoạt-động về hàng xe-lửa và ở các tàu buôn.

Ru-ma-ni tại thành Sinai. Cuộc lễ tôn Hoàng-đế vì xứ Ru-ma-ni sẽ trần-thiết ngày 15 Octobre tại nhà thờ Albajulia.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Thác cổ

Hôm qua tại đường d'Espagne có tên chệt sơn đông lại tiệm thuốc á-phiện hút 3 cái rồi qua đầy phủ đang cết, vào chỗ kín thác cổ mà chết. Chưa rõ sự tích ức bởi đâu.

Vẫn buổi sớm mai nó đi đói tiền, buổi ấy nó phải giao cho chủ 1.607 đồng bạc của một nhà kia trả, và tại tiền chủ nầy chỉ nó cũng chưng 600 đồng nữa; thế mà nó chẳng có giao xu nào, nó đi mất. Chắc là biện gió tên Kha-van-Hi trốn tại Cholon.

Thật là cả gan

Hôm kia ở dưới mé sông quận thứ nhứt, một kẻ ăn trộm đã ra một đám lội đua rất kịch liệt.

Vẫn có hai tên là nhơn tên là Nguyễn-văn-Giỏi và Nguyễn-văn-Trương ở Lục-tỉnh giải về Saigon về tội ăn trộm và đàn chém. Hai tên ấy bề công rồi chạy, tên Giỏi thì lội xuống sông bị mấy người lính tuần sông thêm có mạch-lộ phu lựa lội theo bắt được, còn tên Trương thì chạy ngã khác bị người lính gật lon-ton tại bót chạy theo cũng bắt được lối đường Vannier.

Vì một cây pháo

Tên sô-phơ Phạm-văn-Thu đang chuồi máy xe-hơi bỗng thấy một cây pháo rớt nên lật đật chạy lại lượm xao đó mà gây ra một đám đánh lộn cho đến phải đến có bót Than Ô! thân nhau một chúc không được sao.

Mượn mà không nói

Cái thói tệ nầy chẳng biết ngày nào tuyệt, là hễ mượn xe-máy thì không hề chịu hỏi, cứ muốn mượn thì lấy đi luôn.

HƠI
trái đất ở xứ A

Nên thấy kia là an việc hằng
đề xe-máy trước hàng Sian
vô đó tiền, chẳng đề mặt lá
đã có người mượn đi đâu m

Rân cần
TANAN. — Bữa 12 Septem
thầy giáo ở (Qué-nhơn) là. T
vì ngang qua khu xe-lửa T
nằm hứng sương mà thầy kh
nhằm, nên thầy bị nó cản lại
mà thương, có quan thầ
nên không hề chi.

Biết mặt ăn
Thim ban Thiên, 51-tuổi,
thầy (Tân-an) đang lúc an g
hết hương tình sẩn ở ngoài
của giựt đồ, đánh thăm có
đến quận quận Binh-phước
mặt bọn ấy. — Kiểm bắt.

Hướng tru

Ngự giá hồi-h
Bốn giờ 27 phút chiều ngà
Hoàng-thượng đã hồi loan đ
từ Lường tôn cùng cho đến
và bà tánh nhơn dân thấy
hoan bị biết bao. Thật là cả
Kể từ ngày Ngự-giá khởi
đến nay là 10 Septembre, t
ngày cách mấy nghìn dặm
thiệp, vẫn lại sự hành chí c
qui chi tôn thời mấy khi
quan xem như thế. Nay H
chỉ vì nước vì dân mà ngự
thế: Qua đến Thương-qué
Thành-thế lại được van an
giang nhanh ngự giá lên
lòng trung thành của hề thần
Vậy Bản-quán tự thuật
ký ra cây đề độc-giả chư-tô
một cuộc hoan nghênh đư
trong buổi thạnh tự thái-bì
động vậy.
Ngày 9 Septembre quan
Trung quản Hướng đại nhơn
trị bộ hồ, Thị lang bộ binh
quan hướng lộ Nguyễn-bá-
hoạt Hồ-đắc-Hàm, quan thị
đắc-Đệ và tổ vị thuộc viên,
Ngự-giá tại Đà-nẵng (Tourane
địa phương tỉnh Quảng-nam
thiên đến có trăm thiết hương
có chân sắc nhiều người
chào vương trong vòng ngo
hằng ngàn.
Bốn giờ 20 phút thời có
ga Hương-thủy thì rồng
ngự giá đã đến gần Ký
đến phúc, các nơi nhà thư
đều khỏi chung cổ nghe
4 giờ 27 thời chuyến xe
quan khâm-sứ đề các qu
quốc ca, ở kỳ đài phát 21
Hoàng-thượng quan kh
các quan theo ngự giá lên
sau. Hoàng-thượng vẫn
quan khâm-sứ đề các qu
khẩu đàn, trong lúc kỳ
âm nhã nhạc của ta vô
khúc Thăng-bình; còn c
các quan lại thời tung hô
hoàn thanh-chấn đia, đ
thay!
Một hồi các quan lâm lễ
xong thời Hoàng-thượng
bước ra trước cửa hề
lại theo sau thong thả v
khâm-sứ đưa Hoàng-thượng
trở về phủ Khâm-sứ.
Khi Hoàng-thượng đến
lớn Binh-bộ-thượng-thư
khâm chực tại Đại cung m
ngự giá ở kỳ đài nổ ba
ngự giá đã hồi loan xong
Lên khỏi kỳ Hoàng-t
đến Lường tôn cùng đ
xong thời phong Hoàng-
Hoàng-thân vào vô bả qua
đến nơi Kiến trung-lâu là
khâm chực tại đó làm lễ
ký sau khi Hoàng-thượng
ngự ra Lường tả đề d
khánh-hạ. Lễ ấy làm rất
ra sau; cùng như lễ khánh
tại đền Thái-hòa và lễ
chọn ngày làm lễ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HƠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Bổ biết hút thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon hằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trái Đất*

Nên thấy kia là an việc hằng Richaud mới đề xe-máy trước hàng Standard Oil đăng vô đồ tiền, chẳng để một lát ra thì xe-máy đã có người mượn đi dân mất.

Rần cắn

TANAN. — Bữa 12 Septembre 1922, có thầy giáo ở (Phủ-nhơn) là Hồ-ba... đi cho vệ ngang qua cầu xe-lửa Tân-an, rắn lúc nằm hùng sương mà thầy không thấy, đạp nhằm, nên thầy bị nó cắn lại. Thầy đặt vào nhà thương, có quan thầy cho thuốc, nên không hề chi.

Biết mặt ăn cướp

Thim ban Thiên, 51 tuổi, ở làng Thạnh-thầy (Tân-an) đang lúc an giấc, có ba cậu bất lương rình sẵn ở ngoài nhảy vô, phá cửa giựt đồ, đánh thim có dấu tích, thim đến quan quản Bình-phước khai rằng biết mặt bọn ấy. — Kiếm bắt.

Rủi ro

Tên Văn, nấu bếp cho Sơn-đầu (Tân-an) mua cỏ-lết cho chủ ăn. Lúc chặt thịt, rủi chặt nhằm một ngón tay áp ú đứt nghiêu. Chạy vào nhà-thương bó rịt.

HÁT CẢI-LƯƠNG

Kể từ ngày 30 Septembre tới đây đờn Pierre TÚ sẽ đem bạn hát cải-lương của ngài lên hát tại nhà hát bóng Modern cinéma ở đường d'Espagne.

Nghe nói, chớ chưa đi cũng nôn nức. là vì M. TÚ từ đó đến nay chính đấu lại nhiều, từ cái tấp-lô cho đến áo quần từ mũ mề nấy tay điền kịch ?cho đến giọng ca hơi ngâm.

Rất trông cho bạn hát M Pierre TÚ, ở Mytho lên lắm.

Hướng truyền

Ngự giá hồi-loan

Bốn giờ 27 phút chiều ngày 19 Septembre Hoàng-thượng đã hồi loan đến Huế. — Trên từ Lưỡng tôn cung cho đến dưới quan lại và bá tánh nhơn dân thấy đều một lòng hoan hỷ biết bao. Thật là cái mừng đã thỏa lòng mong đợi tự mấy tháng nay lâm vậy.

Kể từ ngày Ngự-giá khởi-an là 20 Mai đến nay là 10 Septembre, trọn 3 tháng 20 ngày cách mấy nghìn dặm quan sơn bái thiếp, vẻ lại sự hành chế của một bậc chí qui chí tôn thời mấy khi mà viễn thiệp quan sơn như thế. Nay Hoàng-thượng là chỉ vi nước vì dân mà ngự đi xa thăm như thế: Qua đến Thượng-quốc lại trở về, Thánh-thể lại được vạn an, cho nên cuộc cũng nghịnh ngự giá lần nầy thật đã tỏ rõ lòng trung thành của kẻ thần tử.

Vậy Bảo-quản tự thuật tường tất cuộc Ký ra đây để độc-giả chư-tôn được xem tỏ một cuộc hoan nghênh đứng Thánh nhơn trong buổi thạnh trị thái-bình rất nên cầm động vậy.

Ngày 9 Septembre quan quyền khâm sứ cùng 8 vị ấn quan bên Nam-triều cụ lớn là Võ-kiên Tôn thất Đại-nhơn cùng cụ Trương quản Hương đại nhơn, quan Tham-tri hộ bộ, Thị lang bộ Binh, quan 16-lửu, quan hường lộ Nguyễn-bá-Trác, quan đốc học Hồ-đắc-Hàm, quan thị lan bộ học Hồ-đắc-Đệ và 16 vị thuộc viên, vào cung nghinh. Ngự-giá tại Đà-nẵng (Tourane). Các gare từ địa phận tỉnh Quảng-nam cho đến Thừa-thiên đều có trần thiết hương án bái hạ, và có chực sẵn nhiều người kỳ lão học sinh các trường làng tổng.

Tuần kinh-đô thời hoàn thành nội ngoại cùng các nơi.

Nhà thương công tư đều có trương đăng kết thể và những cách hương án bái hạ ngày nay lại làm khéo hằng hai ba kỳ trước, đã nên vẻ chói lói rực rỡ. Trên những cái thể môn kết ở các khoản đường của ta và của người Trung-hoa thời đi đến đâu cũng thấy chữ "Tung-hô vạn-tuế» và chữ «Hoa thương cung tụng» và chữ «Cung tiếc vạn an». Tại gare Huế nhứt là nơi ấy trần thiết hằng ba bốn lớc ngự giá khải loan. Cách đang hầu thời có đủ cờ xỷ nghi trượng và người xe linh trần nữa nhạc đủ thức. thật là trang nghiêm long trong thay.

Các quan lại hai chánh-phủ đứng ba gối chiếu đã tử tựu lại đó để chực cung nghinh ngự giá, đến mộc nhung y cả, lại còn từ ngày mồn vào đến đại Môn cũng trần thiết bày trí đủ thức nghi trượng, các quan lại mặc trào phục qui hai bên trước ngọ-môn để qui nghinh. Các sinh viên trường Quốc-tử giám cùn có Nam-triều đứng trước sân ga rất nhiều; còn thiên-hạ bá-tánh chen chúc vòng trong vòng ngoài kể hằng trăm hằng nghìn.

Bốn giờ 20 phút thời có điện tin của nhà ga Hương-thủy tin rằng chuyến xe riêng ngự giá đã đến gare ấy; thời ở gare Huế đổi phác, các nơi nhà thờ cùng các chùa đều khởi chung cổ nghe vang lừng. Đúng «giờ 27» thời chuyến xe riêng ngự giá đến nơi, xe dừng, thời phường nhạc đánh kỉ quốc ca, ở kỳ đài phát 21 tiếng súng lớn.

Hoàng-thượng quan khâm sứ xuống xe, các quan theo ngự giá lần hồi theo xuống xe. Hoàng-thượng vào phòng nghỉ cùng quan khâm-sứ đề các quan lại vào làm lễ khẩu đầu, trong lúc ấy thời phường bát âm nhã nhạc của ta và Tàu đánh những khúc Thăng-bình; còn các học-sinh cũng các quan lại thời quỳ hô vạn tuế. Thật là hoàn thanh-chấn địa, đã nên vui mừng thay!

Mỗi bề các quan làm lễ ba Hoàng-thượng xong thời Hoàng-thượng cùng quan khâm bước ra trước rồi lên xe từ mã; các quan lại theo sau thong thả về đại nội. Quan khâm-sứ đưa Hoàng-thượng đến nơi mới trở về phủ Khâm-sứ.

Khi Hoàng-thượng đến nơi thời có cụ-lớn Binh-bộ-thượng-thư là Lưu-Kinh Đại thân chực tại Đại cung môn để cung nghinh ngự giá ở kỳ đài nổ ba tiếng lệnh là khi ngự giá đã hồi loan xong.

Liền khi Ký Hoàng-thượng cùng nghệ đến Lưỡng tôn cung đã làm lễ thỉnh-an; xong thời phụng Hoàng-thượng hồi cung, Hoàng-thân vân vô bá quan mặc thanh phục đến nơi Kiến-bộ-trung-tâu là nơi Hoàng-thượng khởi cư để làm lễ thỉnh an, xong, đến tiếp Ký sau khi Hoàng-thượng ngự thiên thời ngự ra Lương tạ để định thân làm lễ khánh-hạ. Lễ Ký làm rất long trọng để kỉ ra sau; còn như lễ khánh hạ công sở thiết tại điện Thái-hòa và lễ các tạ liệt miếu sẽ chọn ngày làm lễ.

Nghe rằng còn những lễ Hoàng-kinh ở các chùa cũng sẽ tiếp lục làm sau. Nay hãy kể qua lễ khánh hạ các chùa thân dân làm tại 15i hôm 10 Septembre như sau nầy.

Cách thức bày trí và kết cấu những thần-lâu thế hàng cùng các trò chơi tại trước Phủ-vân-Lâu như sau nầy:

Tại trước Phủ-vân-Lâu thẳng đến sông Hương-giang thời ở khoản giữa dựng một bộc bằng cao nước 6-7 thước tây, bề ngang chừng 20 thước tây dưới chưa lót ấy, nơi kết chữ «Thiên-trung-nhựt» bằng đèn điện, mỗi chữ tự vuông chừng bốn thước, (bằng sơn đen chữ viết trắng lại kết đèn điện vào trong nét chữ) tiếp với bằng ấy thời chưa một khoản đất để mà bái hạ, hai bên khoản ấy có làm hai dãy thế-bàng để các quan ngồi xem. Tiếp với khoản đất ấy có nhà Lương-tạ trong bày liệt trần thiết đủ thứ ghế đẳng và trương đăng kết thể cực-kỳ trang-lệ hay-hoàn, ở chính-giữa có thiết long-tọa để cung nghinh Hoàng-thượng ngự lâm để các quan lâm lễ khánh hạ.

Tiếp với lương-tạ ấy thời có kết cái phá-kiều thẳng đến giữa sông, lại một cái phá-kiều ngang đàng chữ Đinh; phủ-kiều ngang ấy thời tiếp với bên cái thần-lâu kết ở trên mặt nước là của Bình-thân, Nội-thân. Thần-thiên phủ và của Thập-nhơn (tám thầy-bắn, ngoại thân. — Bốn cái thần-lâu ấy làm bằng nhiều lựa là, và cây, cỏ, hoa, là cực kỳ tinh xảo (nhơn lúc; phòng-chừng mỗi cái tốn đến từ 15-0 cho đến 2000 bạc mới làm nên vẻ trang-lệ ngày-ngày như thế, mà đẹp nhứt và lớn nhứt là cái thần-lâu của Nội thân. Lại có hai cái Thần-lâu nữa của Quốc-tử-Giám và Tử-bàng-Hoàn, thương nhưng không liên tiếp với phủ-kiều.

Vậy thời bông biển giữa sông Hương đã biến thành một cảnh Bồng-lai tiên-đảo khiến cho ai nấy trông vào đó mà sinh lòng vui vẻ biết bao!

Từ 6-giờ rưỡi trở đi, từ nơi kỳ đài cho đến các nơi hoàn thành nội ngoại, chu kỳ đường sá và nhà thờ công tư thấy đều trương đăng kết thể một vẻ cực kỳ huy hoàng-sáng-láng; nên đứng chốn cao mà xem, ở xa trông thấy chẳng khác nào một bức địa-đồ kinh-Thành vẽ đủ các hình bằng nét phấn trắng ở trên một tấm giấy mầu đen vậy. Mãi đến 10 giờ tối thời ở trên hồ nơi thời hát bội, nơi thời trống kèn ca nhạc đủ tiếng bác âm; ở dưới nước cũng vui vẻ chơi bời như thế, độ đang xe ngựa lập nập chen chúc như nêm, so với các lễ hỷ-hạ từ xưa nay thời lễ mừng nầy cũng khá gọi là vui vẻ rất đỉ. Bề vui trước mắt, lại vui trong lòng cho nên có thể gọi là hoan được.

Mười giờ 15 Hoàng-thượng ngự lâm có quan Khâm sứ và các cụ lớn theo Ngự-giá đến nơi lương-tạ, nghỉ trượng theo hầu rất nghiêm trang, khi ngự đến nơi long tọa, thời tất cả đình thần, Nội ngoại vân vô-bá quan bái hạ đường trước làm lễ khánh hạ tam-khấu đầu, xong thời phường bát-đật ra mà hát, các trò chơi cùng pháo đủ các thứ đều đốt một lần; trong lúc ấy thời các quan cơ-đàng Hoàng-Thượng, quan khâm-sứ mặt cốc rượu mừng và khoảng đất tất là trần trong.

Hoàng-Thượng thụ-hạ xong thời cùng các quan bước xuống phu kiều Ngự ra xem các nơi Thần-lâu ở giữa sông, lúc ấy rất là náo nhiệt lắm, nghĩa là trong sau cái thần lâu nơi nào cũng đốt pháo và đánh trống thình kèn, còn hai bên phủ kiều mỗi khoản chừng một thước lại hết một cái pháo thăng-thiên, hoặc các thứ pháo bông khác, và hai cây pháo bông rất to hai bên phủ kiều đều đốt một lần cả. Các nơi thuyền, bông, và đồ các nhà tư cũng khí ký khởi xướng một lần và tiếng reo mừng vang dậy chấn động gần xa!

Hoàng-thượng ngự vào các nơi thần-lâu, trước là thần-lâu của Bình-thân, rồi đến Nội-thân, tiếp đến Thừa-thiên-phủ rồi đến thần-lâu Thập-nhơn thì hiến. Vân đó Hoàng-thượng ngự xem có ý đẹp lòng vì cách trần thiết bày trí của nơi ấy đã có vẻ trang-lệ ngày ngày, lại có vẻ thanh nhã lý-kỳ xem khác kiểu thường lắm. Lúc ấy, ý vị có quan Ng-đình Tuyển Tham-tri bộ công, quan Ung-Ân thị lang bộ Hình và quan Đặng Cao-Đệ Hướng-Lộ, ba ông đã có tài lại có tử và đã hết công phu xem sóc làm nên một vẻ rất có đặc sắc khác thường lại thêm có ông Võ-Chuẩn và Tôn-thất-Lương là Tham-tá và Phân-sự phủ Khâm-sứ cùng 10 người danh cầm để dàng khúc nhạc lên quan Thống-chế Joffre đến Huế, đến đánh mấy khúc nhạc «Nam-bộ yến hoa», trong khi Hoàng-thượng ngự lâm, khúc đờn nhạc lựa ấy thật đã nên điệu tuyệt.

Kể đặc sắc khác thường đã ngự xem khắp các thần-lâu thời trộm thấy Thánh nhơn-hữu hỷ ấy đã chứng cho cái lòng nhiệt-thành của thân dân nội ngoại đã tỏ nghĩa Tôn-quân-thân-thượng mà bày ra một lễ khánh-hạ Hoàng-thượng ngài đã vì quốc vì dân mà viễn thiệp quan sơn; nay ngự-giá hồi loan đã được vạn an là đã thỏa lòng nguyện của trăm họ, mà càng rạng đức của thánh-nhơn vậy. Đến 10 giờ 45 ngự giá hồi cung, còn giang lại nhơn dân thì cứ vui cười mãi cho đến lúng mới hết.

Các qui quan qui quyền hôm ấy rất lấy làm vui vẻ mà đối với cảnh tượng ấy xem cũng có hỷ-dung; cho nên các nơi nhà tư của họ cũng có thấy kết hoa treo đèn có ý vui vẻ lắm. Ấy mới thật là nghĩa Pháp-việt tương-thân đã hiển hiện ra một cách rõ ràng; như thế thật là nên mừng nên hủy lắm vậy.

Lễ khánh-hạ làm đến ba ngày chắc là sẽ còn có làm trò vui. Bản quán sẽ đã-g tường tất.

Bản quán đồng nhơn kính chúc Hoàng-thượng van an và xin cùng với quốc dân đồng-thanh mà tung-hô vạn-tuế.

HỘI
Patronage laïque Cochinchinois

Ngày thứ sáu 23 Septembre chín giờ tối hội ấy sẽ bày một cuộc diễn thuyết, cuộc thứ nhì, tại nha hội Philhar monique.

Chắc có lý lắm, là vì bởi diễn về cái vấn đề «Lấy chi hòa năm 1859» mà lại bởi cái tài tới lui của người diễn-thuyết là ông Lê-văn Phát tri-phủ chủ quản Gò-vấp.

Ông Lê-văn-Phát vẫn có đặt nhiều quyển sách hay rồi, nhứt là cuốn «Contes et légendes d'Annam» ngài là một tay văn-từ lão luyện đầu tiếng Langsa cho đến tiếng Annam cũng vậy.

Để nữa đây quan phủ Lê-văn-Phát sẽ diễn bằng tiếng Annam.

MẤY-LỜI NGƯỜN-VỌNG
Theo vụ Huyết-thệ

Hai số báo L. T. T. V. hôm trước tôi có thuật vụ Thề-thốt rất long-trọng của Thầy-cai-tổng An-mỹ (Sadec) và cùng Hương-chức làng trong đồng. Nay nghe lắm vị rất phân-nàn tôi vì nói dấy con sót lắn nhiều. Nên tôi kính mấy lời người-vong vị-nào xa nghe rộng thấy trong cuộc Huyết-thệ ấy, xin vui lòng chớ nài cực nhọc làm ơn nói đàm và nửa giùm những chỗ tôi nói lắn sót thì tôi rất cảm ơn. Như vậy mới là vì-nước vì-dân. Bởi tôi ngu hèn thấp thỏi thấy biết hấy nhiều nói hấy nhiều đó thôi. Xin qui vị mựa chớ ưu phiền dầu mà có hẹp-lượng thì cũng ai làm nấy xơi, thì tôi cứ lo cho tròn bổn phận thôi. Mấy lời thô kệch rất mong lắm mong lắm «... Thinh thoản còn nói nữa, nữa... nữa ... nữa...nữa...»

N. C. C.

ĐÁM ĂN-CƯỚP VÂN-MINH
CÁC NHÀ TƯ BỐN NÊN PHÒNG BỊ

Mới nghe nói ông huyện Cần-nghiên phòng Canh-nông, ở Cần-giuộc mới bị một đám ăn-cướp như vậy.

Có đám 7,8 người ăn mặc đồ u-hoa ngồi xe-hơi đến thăm ông huyện Cần chừng ngài mới giấc tuốt lên lầu nói chuyện chơi. Chẳng để bụng kẻ là bọn ăn-cướp nên chúng nó đè ông huyện xuống trói lại. mở tủ lấy tiền hết mấy muốn rồi di xuống như thường.

Sao lại,người nhà lên ngó thấy mới hay. Việc nầy nghe nói chớ chưa ắc và lại cách nầy cũng là một cách cũ,hồi trước bọn khách-trà cũng làm miếng đó mà năn-cướp ông huyện S.

XIÊM-LA-QUỐC

Không có trúng số mà cũng ăn được Ticaux: 32.600.

Phga Bejrapani kiện hàng bạc Hongkong Shanghai Banking Corporation Bangkok.

Tòa-đại-Hình nhóm hội xử vụ nầy ngày 22 Août 1922.

Những người đọc báo L. T. T. V. thì đã rõ trong đất Bangkok có một thứ linh gọi là linh cọp (Tahân sưa) để tập luyện và lo việc cản vôi Hoàng-đế Xiêm.

Năm rồi có mở ra một cuộc số để lấy huê lợi mà trợ cấp đạo linh nầy.

Tiền bạc xuất thâu đều giao trong tay Phya Bejrapani là tổng-lý cuộc xổ số nầy (Directeur du « Scout Rifle Fund »), cũng là phó quan-soái tỉnh Bangkok, còn chánh quan-soái là Chao Phya Jomaraj.

Tiền bạc thuộc về cuộc xổ số nầy thì Phya Bejrapani gởi hết tại hãng bạc Hongkong et Shanghai Banking Corporation tại Bangkok.

Cách một ít lâu trước đây, Phya Bejrapani biểu hãng bạc nầy tính lại xem xuất phát đã hết bao nhiêu rồi, và còn dư lại là bao nhiêu.

Hãng bạc nầy tính toán xong rồi, thì cho Phya Bejrapani rõ; song Phya Bejrapani thấy sao xuất trội số mình lấy tới 32.600 gút bạc.

Hãng bạc đáp lại rằng hễ mình đầu lại phát ra thì chẳng thâu vào, đâu hãy còn hiện rõ đó hết.

Người gởi bạc nhứt định rằng có viết 10 cái chèque mà lấy nhiều bạc ra mà thôi, chớ không có đâu đến 13 cái chèque, trong 3 cái trội hơn đó cộng lại là 32.600 gút bạc, hãng phát theo chèques giả mạo, vậy thì Hãng phải chịu lấy. Vì lại xem trong ba cái chèques giả mạo đó thì cái số (numéros) nó không từng tiếp theo với 10 cái chèques của ngài.

Nhà bàn mới trình ra một cái thơ viết kỳ tên Phya Bejrapani gởi xin một tập chèques nữa, rằng cuốn cũ đã hết rồi.

Phya Bejrapani nói không, cái hơ nầy là không phải ngài viết, vì ngài không xin cuốn chèque khác làm chi; cuốn cũ của ngài đây hãy còn dư nhiều lắm. Vậy thì có kẻ giả mạo tên hiệu ngài mà lấy, hãng không xem cho rành phát cho kẻ giả mạo, nên phải chịu mất số bạc đó mà thường đủ lại cho hội.

Cũng bởi hai đàng hết thuận với nhau trong việc nầy, nên Phya Bejrapani là người gởi bạc cho hãng bạc Hongkong Bank, kiện hãng bạc là người giữ bạc đã làm sai lầm hết một số 32.600 gút bạc, và xin hãng bạc đắp đủ lại cho đủ số mình còn gởi trong hãng.

Tòa Đại-hình nhóm xử vụ nầy hồm 22 Août 1922.

Phía bên hãng bạc Hongkong Shanghai Bangking Corporation thì có quan trạng-sư Atkinson bảo chữa. Trạng-sư Atkinson nầy, đem ra giữa tòa hết thảy 13 cái chèques đó,rồi lấy giấy dán hết dấy mặt chữ, số thứ tự và số tiền viết lấy bạc, duy chữa có một cái tên ký ở dưới cái chèques mà thôi, rồi xin tòa dạy Phya Bejrapani, nhìn lựa rất ra ba cái nào giả đó,nếu nhìn rõ ra được thì hãng bạc phải chịu bồi cho.

Phya Bejrapani từ chối, không chịu làm như người bị cáo nài, vậy nhà bạc nói rằng: Tên của ông ký mà nay ông nhìn không ra, huốn chi là hãng bạc, thì là biết đâu là giả là thật, mà không phát bạc.

Đến lúc mấy quan tòa lấy kiến (loupe) mà xem cho kỹ thì rõ thật là nét chữ đồ lại, nên thật có 3 cái chèques đó là của người giả mạo tên ký mà nhận; song không ai biết đặng người đó bây giờ. Hãng bạc dưa ra thì nhìn tên ký, chớ không có nhìn mặt. Vì lại hãng bạc cũng không có kính (loupe) mà xem mỗi cái chèque đưa vào. Kể hết giờ, tòa bãi việc, đình lại tuần sau.

THỨ BÁCH

Ngày 19 Septembre 1922
VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà nước	7 35
Ngân hàng Đông-Pháp	7 35
Ngân hàng Hongkong Shanghai	7 30
Ngân hàng Chartered	7 30

Quốc trái Đông-pháp... 49$50

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

	Trọng mai	Trọng h.
Ngân hàng Đông-Pháp	35 1/8	35 3/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai.	35 3/8	35 3/8
Ngân hàng Chartered	35 3/8	35 3/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING
Tại Paris ngày 18 Septembre 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	65 fr.	125
Ngân hàng Hongkong Shanghai	65	125
Ngân hàng Chartered	65	125

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP
Tại Paris ngày 16 Septembre 1922

Vụ lợi 5 %	62	95	Vụ lợi 5 %	1920	90 65
Vụ lợi 5 %	70	70	Vụ lợi 4 %	1920	82 80
Vụ lợi 4 %	1918	76 50			

BỐ CỐC
Giá tên chỉ đến nhà máy Chiđến bao trở lại ở một trăm bì 50

Vinhlong	4,00	đến 4,10
gò công	4,70	4,25
Bến - tre	4,30	4,30
Sađec	4,30	4,45
Mytho	3,25	3,45
Giá thường thường bao trung	3,90	4,10

Giá vàng của tiệm SÂM-QUẢNG-HƯNG, mỗi lượng là 48$80.

Thuốc hút Trái-Đất hiệu : « GLOBE »
LÀ HÚT HẠNG TRONG HOÀN-CẦU NẦY

Hãy hút thuốc *Trái-Đất* hiệu « GLOBE ».

Thuốc hút hiệu *Trái-Đất* « GLOBE » đã ngon mà mùi lại thơm tho, hút không khô cổ.

Chẳng có thứ thuốc hút nào bì với thuốc hút hiệu « GLOBE » cho được; trong Lục-châu đông-bang đều hút thứ thuốc hiệu « GLOBE » cả.

Có trữ bán tại hãng DENIS FRÈRES
là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane.

NHÀ BUÔN BÁN TIN CẬY
của Mr A. B. M. B. DEEN
Ở đường Boulevard Charner môn bài 48

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những thủy xoàn và ngọc ngà à tốt, giá rẻ, và cũng có làm đồ nữ trang theo kiểu cách Langsa rất khéo.

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bổn tiệm mới tiếp được vỏ xe hơi mới PNEUX A TRINGLES.

« BERGOUGNAN CABLÉ »

Xin bản chớ chư-tôn giá rẻ hơn các nhà khác.

XIN ĐẾN XEM TẠI TIỆM
L. DESMARQUOY & Cie
ở đường Bá Charner, môn bài số 114
SAIGON

MUỐN CHO CHỦ-TÔN MỖI NGƯỜI ĐƯỢC HƯỞNG CÁI LỢI ÂY, CHÚNG TÔI XIN HỨA CHỌ HUÊ-HONG CHO NHỮNG BẠN HÀNG MỚI.

TẠI HÃNG CŨNG CÓ BÁN
VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP ĐỀ MỚI ĐẾN CÙNG HẠ GIÁ

HÃNG DỆT MÁY
P. LÊ-PHÁT-VĨNH
Quai de Belgique. — Caukho-Saigon.

Lãnh đệt tại hãng ông Lê-Phát-Vĩnh là một thứ lãnh tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc, chắc hơn, dày hơn, mước hơn; nên nghĩ lại thì là rẻ hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm.

Hãng đương dệt một thứ lãnh thiệt tốt, mước hơn nhưng trắng hơn bạc, chắc hơn đồng. Xin qui ông qui bà đến tại hãng coi dệt máy theo kiểu bên tây, như không mua hàng cũng không hề chi. Madame Nguyễn-khac-Trương tiếp rước một cách trong thả, vui vẻ, vì Mme Trương cũng biết tiếng annam đã nhiều.

Hãng cũng có tiếp một cái lò nhuộm đặng nhuộm theo màu tây, Xuyên tàu, chàm - nhung, chàm-mà nhuộm theo màu tây thì là tươi tốt lắm.

Xin qui ông qui bà giúp người annam, đến hãng P. Lê-Phát-Vĩnh làm quen một lần cho biết.

LỜI RAO
Cho mấy chủ có xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Gao su pneus C. G. M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) bằng nhứt, một cặp 12×56 Ruột (chambres à air) 5 piastres.

Sau tại Hãng nầu Cao su, ở đường Douaumont Saigon.

THUỐC HIỆU
Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông lương-y Hen derson có chế một thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thiên-trước Santal Citrin tính.

Trong tờ «Times-báo» tháng Juin năm 1865 trương thứ 571, ông lương-y ấy có lấm một bài diễn-thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copahu và Cubèbe nếu nó có hại mà mới thơm tho; đâu nếu bao nhiêu cũng không phải là, nếu nó rồi cái mùi nước đái phải khác xa, và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm nó.

Thế thuốc Salol các y viện đều dùng nó đã đặng 25 năm nay, nếu nó vô tài lợi thấy, bỏ thôi.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhốt vị Salol vào trong Santal tinh lâm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lão dương cũng là bổ dưỡng kẻ trai tráng.

Thuốc nầy để uống tiện, bỏ vào bung rồi thì mau thao.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống từ tám hoàn cho tới mười hoàn thì chắc lành bịnh lâu, bất kỳ lâu mới gì phải mạnh rão.

Tại tiệm thuốc *Pharmacie principale* của ông *L. SOLIRÈNE*, là bào chế y-khoa tiến-sĩ và nhứt hạng bào-chế y-sanh, ngang nhà hát Tây, Saigon, có bán.

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng lắm nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trùng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người ban hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lác trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi khừng đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

(Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiện đại sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh hộp, nào dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng pha-lê, bằng sành, đồ bạc, dao, nĩa, muỗn, mức, đủ thứ trái cây tươi bên Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.

Epicerie Saigonnaise HỒNG-VĂN et A-PHÁT 145-147-149, rue Catinat SAIGON

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, đem tiền tới nhà thơ lãnh (contre remboursement.)

Xin quí quan, các ông các bà có chẳng đi dạo đi Sài-gòn ghé lại tiệm tôi mà xem công cuộc chẳng tốt buôn bán.

Bản sĩ, bản ấn.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

hiệu

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm ổng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiếng soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các tương-ý đồng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn ốc, nhỏ ốc, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc lãm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

DỊP MAY

CHO AI MUA ĐẶNG:

I. — Hai cái đèn rọi lớn, hai cái đèn hai bên xe và một thùng chứa hơi đã xe hơi.

II. — Với một cái xe hơi hiệu RE ULT còn tinh-hảo, năm chỗ ngồi, chạy 1 hi.

Ai cần dùng mua, sẽ bán gấp. *Hỏi đâu chỉ, do nơi M. Rethoré ở Tyt (chemins de fer)*

MUỐN BÁN

Mười cái xe kéo còn mới tinh, kiểu đẹp chưa chạy lần nào cả.

Hỏi thăm cùng viết thơ thương nghị xin do nơi:

Mme LY-CHI.

Chez M. le Chef Mécanicien de la Rizerie BANG-TECK GUAN.

Binh tây. — CHOLON.

XIN ĐỂ Ý

Kính cùng chư quí độc-giả lục châu tường tất. Ngày tôi phần đối với chiếc nhân « V. Q. T » của ông Võ-văn-Nhiều ở tại Cantho, vậy trong Lục-Châu cũng lắm ông giống họ cùng trùng tên nhau, như bổn tỉnh Sốc-trăng cũng có ông Võ-văn-Nhiều vậy cái ưu qui vị đề ý rằng. Ông Nhiều Cântho với ông Nhiều Sốc-trăng không cang dự gì với nhau. Xin qui vị bổn tỉnh Sốctrang nhân lời bèn mọn của tôi cho là lời thật thà, vì tôi không dám để lầm trường vậy. Còn sau nầy cũng xin ông Nhiều Cântho chớ nên đem lòng phiền trách tôi về sự phân đối với ông. vì ở trong đời phải có đối đáp với nhau mới ra lẽ sáng.

Sau nầy tôi đã nghe nhiều người có dùng đặng chiếc V. Q. T., song tôi chưa lấy làm sự chắc, vì tai nghe mà mắt chưa thấy, lời thiệt tôi phải hiện phán cho rành, xin chư qui vị chớ chấp.

☆☆☆

GỌI ĐẾN PHẢI THƯA

Dượt bảo L. T. T. V. ngày 9 Septembre đăng Trang quả yêu chẳng phụ đến tên hèn; nên tôi xin thưa cùng hai ông đồi lời thành thiệt vì biết cho lời nói chẳng mất tiền mua. Thế thường gương tốt ít có ai làm đặng, còn gương xấu nhẫm có khó chi, nhưng mà Tạo-hóa sinh ra đặt biệt bàng tay còn có ngôn dài ngôn vắn, huống con người chẳng có người trí kẻ quê sao? Vậy ý dốt của tôi muốn nói điều gì nên dùng tiếng thì dụ trên hơn là tiếng luận, vì tiếng luận rộng rải lắm khó mà luận cho cùng tột, các đấng nghĩa lý rành rẻ còn chưa dám khinh. Vậy xin lỗi hai ông cho phép tôi cang hai ông và lập lại như ý tôi rằng: Như tình Sốctrang người hiền lượng thì ít có, còn kẻ bất thiện thì nhiều. Mất ta là ngọc, mình thấy ai là người hiền đức thì nên gần gũi, kính chuộng mến yêu, còn kẻ bạo ngược cũng kiên sự vậy, mà phải xa lánh. Như vậy mới đáng kính trọng, một đáng khinh bỉ đáng nào trượng thì mình làm.

KIỆN-dit-VÁNG.

Cáo Bạch

Tiệm thợ bạc của tôi có bán hột thủy-xoàn nước trắng xanh, có cả rà thủy xoàn, có ngôi sao và trái tiệm nhận hột xoàn làm sẵn để bán giá rẻ.

Lại có hột thủy-xoàn lớn nhỏ đủ thứ cũng có đồng hồ bằng vàng và bằng bạc hiệu:

« CYMA »

giá bán nhẹ hơn các tiệm khác

Như chư qui khách muốn mua đồ chỉ xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Saigon le 15 Juin 1922

KYYUN

n° 179, Rue Catinat SAIGON

ông BRUNEL

166 bis đường Paul Blanchy Saigon

CÓ BÁN:

Máy xây và đã trắng gạo (có bằng cấp), xây bằng tay từ 30 đồng cho đến 100 đồng đã được từ 100 cho đến 400 kilo mỗi ngày.

Cho mướn từ 10 đồng cho đến 15 đồng một tháng.

Máy làm gạch tây theo kiểu mình đặt làm 50 đồng (có bằng cấp).

Máy phòng ăn trộm đồ sau cửa hay là chỗ cửa sổ.

Tính luôn tiền gởi Contre Remboursement 2 đồng.

Tính luôn tiền gởi Contre Remboursement 1 đồng.

HÃY ĐẾN TẠI NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

MÀ MUA

Giấy Auto-Vireurs (Virage à l'hyposulfite).

Seiona và Pagel, 0$74 một xấp 9/2 và 13/18.

Infona P. O. P..... 1.20 id.

Ronix de cévaer... 1.15 id.

Lumière..... 0.68, 9/12 13/8 và 18/24 và giấy au citrate d'argent (Virage à l'or).

Ilford P. O. P. tropical 1$70 id.

Từ cuốn 6 tờ 50/60: 5$65 và 12 tờ = 10$80.

Lumière..... 0$55 mỗi xấp 9/12 13/18 và 18/24.

PHOTO STUDIO

Số 136 tới 138 *đường Catinat SAIGON.*

DỊP TỐT

Bán một cái tiệm sửa máy, có đủ thứ máy chạy điện khí và đồ phụ tùng xe-hơi ở đường Boulevard de la Somme N° 4 et 6. *Xin hãy đến cho sớm mà thương nghị.*

TRẦN-QUANG-HIỀN.

Hàng nam nữ giàu có nên ghé mắt.

Các nhà chế đồ đeo đồ giả lại càng nên lưu-ý lắm.

SĂM-QUẢNG-HƯNG THỔ CHẾ TẠO VÀNG NÊN

鋪金馨廣岑岸堤

Đời nay chi chi cũng chẳng qua đặng sự thiệt mực chắc chắn là hơn. Bởi vậy cho nên tiệm SĂM-QUẢNG-HƯNG đây nghành tiệm cái Hongkong, Quảng-Đông, Nam-kỳ đặng nhờ qui-khách tỉnh trọng. Hễ ai có mua của bổn hiệu những vàng 14, vàng thề, đồng vàng và bạc nên thì đều biết danh là đồ tốt lại giá rẻ.

Vì muốn phương tiện, cho qui-khách, nên bổn hiệu có chế ra một thứ vàng thoi đã lượng sắc mấu tươi 16t, *mua để dành thì cũng tốt hay là làm đồ trang điểm*, nếu ra như vàng là vậy *thiệt nói xứ Annam đây có một mình tiệm* SĂM-QUẢNG-HƯNG *chế ra mà thôi; không ai bì kịp và không ai có* nếu có thì cũng là bắt chước của bổn hiệu. Lời tục ngữ có nói rằng: *Một bổn thủy nguyên nhơn sanh hồ tử.*

Xin qui-vị đới gót đến tiệm SĂM-QUẢNG-HƯNG ở đường Canton số 46 mà mua rồi sẽ biết rằng lời nói chẳng sai.

Giá vàng thoi của bổn hiệu ngày hôm qua mỗi lượng là 46$60.

Xin qui-vị xem giá nầy rồi hỏi thử mấy người hay mua quen của bổn hiệu coi có phải giá đó chăng và như qui vị có mua rồi xin lấy ra mà so với vàng của các tiệm khác coi có phải là màu và giá rẻ hơn chăng.

Vàng của bổn hiệu dám xưng rằng: **vàng thiệt không sự lửa.**

Cholon, SĂM-QUẢNG-HƯNG Cẩn cáo.

SĂM-QUẢNG-HƯNG TIỆM BÁN VÀNG

CÓ BÁN VÀNG LÁ, VÀNG THOI, BẠC NÉN, VÀNG ĐỒNG NHỎ, LỚN ĐỦ THỨ

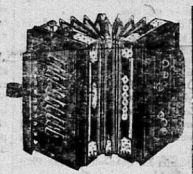

ACCORDÉONS

10 touches 2 Basses

N° 1 prix 13400 franco de port et emballage

2 prix 15 00 id.

Và có trử nón hiệu:

CON GÀ « COQ GAULOIS »

thiệt tốt thượng hạng

ROB THOMAS

Thuốc nầy là một vị thầy độc thượng hạng được lợi rất nên mạnh, cho nên bởi các thứ thuốc khác, hoặc sẽ để SALSEPAREILLE hoặc có cất IODURE DE POTASSIUM mà uống vào trước trọ, rồi hãi dùng đến thuốc nầy thì thấy thần hiệu liền

Đã có tại chận lại tiền thì chẳng cho các bịnh đại-độc như tiền in hột xoài, sang độc vẩn vẩn... đều phát lên ngày mà phải tiêu lụn.

Mỗi ngày uống hai muỗng lớn, sớm mai một muỗng trước bữa cơm, chiều một muỗng cũng trước bữa ăn cơm.

Thuốc ROB THOMAS nầy đang mà là độc thượng cũng đặng uống phải uống ít hơn, mỗi ngày uống một muỗng nhỏ mà thôi, sớm mai một muỗng chiều một muỗng.

Có một mình nhà thuốc Pharmacie Principale của ông L. SOLIRÈNE có bán mà thôi.

Trị bịnh như thần

TRỊ HẾT BỊNH VÀ KHÔNG CÓ TÁI LẠI NỮA

Ai bị TIM LA hãy uống thứ thuốc BI-IODURAL NOVAT thì hết bịnh, uống một ngày bớn viên

Ai ho lao, ho tiền, đau phổi lâu ngày Ho uống thuốc chỉ không hết thì nên đăng thứ thuốc KREOPOS NOVAT Uống một ngày chẳng hết hay là mất viên

Hai thứ thuốc nầy không có phạt tiền, và uống nó thì không ai biết.

鋪貨廣貴寶酉

DƯƠNG-DIỆN

MARCHAND DE MEUBLES

109-111 Rue Catinat

SAIGON

XIN CÁC PHỦ-ÔNG CHỦ-Ý!

Làm người ở đời lấy chi làm sự nghiệp? Như muốn có sự nghiệp, trước hết phải sắm đồ-đạt thập vật trong nhà. Bởi vậy, nơi cửa hàng của chúng tôi có đủ cho chư qui-vị mua đồ, trước xem chơi cho toại chí, sau để dành làm đồ kỷ-niệm cho châu con những là.

Giường tây bằng sắt, bằng thao và đồng đỏ, ghế ngồi mặt mây hiệu « *Thonet* » thiệt, đủ thứ kiểu. Nệm, mùng, gối, là-phủ sầu sàn, kiến soi (*glaces*) tủ đứng ban, mặt cẩm và mặt đá chưn-thạch, lớn nhỏ; còn những bàn ghế theo kiểu kiêm thời (salon) toàn là cây danh mộc cả.

Tiệm tôi bán giá rẻ hơn các nơi, vì tôi có người thay mặt lựa hàng bên các xứ (Thái-lây) chớ lại.

Xin qui-ông, qui-bà thừa dịp rảnh đến tiệm xem qua thì ắt vui khoái! Tiệm tôi lập ra ở Nam-kỳ có hơn mấy chục năm rồi, ai ai cũng đều tin cậy.

Còn qui-ông, qui-bà muốn đặt đồ-đạt theo ý mình thì chúng tôi xin sẽ làm y theo kiểu, vì bổn-hiệu có xưởng trại lớn.

Xin chư qui-vị ghi lòng, tới xem qua một phen đủ rõ.

DƯƠNG-DIỆN.

BÁN RUỘNG MÚI

153 h 53 a 70 c nơi rạch ông Bổn, gần chợ Bacliêu. Ai muốn mua thì đến tại *Saigon số 138 đường Lagrandière* mà định giá.

Mỗi năm mùi bán được chừng 8000 đồng cho tới 10.000 đồng tùy theo mùa.

XIN GHÉ MẮT

Có một cái xe-hơi hiệu BUICK bốn máy của tôi và vỏ ruột mới đặt giá 2000$ ai muốn mua do nơi *M. A Anh Boulevard Paul Bert N. 75 Dakao,*

TRONG CÁC THỨ HIỆU XE-HƠI

CHƯ-TÔN NÊN LỰA

De Dion Bouton

Thứ Torpedo 10 H. P. Série

« « 10 H. P. Thảo luyện. Diện chơi thiệt 15t.

« « 15 H. P. Diện chơi thiệt 15t.

Thứ xe tay bánh cầm ở trong 10 H.P. Diện chơi thiệt 15t.

Xe thiệt mãnh-mai, chắc chắn và ít hao dầu.

Cũng nên mua thứ xe-máy hiệu « DE DION BOUTON » mà thôi là một thứ xe-máy 15t hơn các thứ.

Các nhà ưa chơi máy hát nói. Nên mua một cái máy

Pathé

Kiểu đẻ điện, và kiểu thường. Có đủ thứ đĩa hát muốn lựa thứ nào cũng có.

Các nhà biết lo giữ của. Nên mua một cái tủ-sắt hiệu

Verstaen

Lớn nhỏ đủ thứ, để giấy tờ, giấy bạc và sổ sách. *Tủ sắt màu cẩy. Tủ sắt nhỏ* vàn vàn.

Hãng trữ các hiệu kể trên đây:

Berthet, Charrière & C°

68, Boulevard Charner 68,

SAIGON.

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

KHANH-KÝ & C°

Phòng chụp hình mỹ-nghệ

Saigon, lại đường Bonnard, môn bài, 54 gần nhà hát bóng Casino.

Kính cáo cùng Liệt-qui đặng rõ: chúng tôi mới mở một tiệm chụp hình mỹ nghệ tại đường Bonnard môn-bài 54 nhà sơn xanh (kế nhà Hát-bóng Casino).

Cả nhiệm công-ti chúng tôi là M. KHANH-KÝ đã qua học chuyên-môn nghề chụp-hình bên Qui-quốc và sau khi học đắc nghệ, đã đặng cử vô làm đốc-công trong hãng Gerschel là một hãng chụp-hình lớn nhứt tại thành Paris. Như vậy, người đồng đốc xuất công nghệ của tiệm chúng tôi thiệt đã học đắc thuật. đã hành-sự thành tài có thể hiến Liệt-vị Qui-khách những tấm hình rất tinh xảo, thể cách như những hình mỹ-nghệ các nhà lớn bên Thái-lây.

Mới đây, chủ-nhiệm công-ti chúng tôi, M. Khanh-ký, đã đặng ơn Nhà-nước cấp theo bộ-giả từ Tourane tới Saigon, đặng chụp-hình kỷ-niệm cuộc Hoàng-thượng ngự-du Qui-quốc, thì đã đặng *ơn Vĩ-lý ban khen* và đặng quan Tổng-thống và quan Thống-đốc công nhận là *thợ chụp hình chuyên môn đặc biệt.*

Như vậy, tưởng không có tang chứng nào làm cho lời bà cáo của chúng tôi thêm giá-trị nữa.

Tiệm chúng tôi chụp hình hạ giá và đủ các kiểu hình đã có các thứ mẫu tuyệt xảo để hiến Qui khách lựa đặng như ý.

Mong ơn chiếu cố, KHANH-KÝ & Cie.

棧客利名

Danh-Lợi Khách-sạng

Chư-tôn, nhà khách-sạng « DANH-LỢI » nay sửa-sang lại tinh-khiết sạch sẽ, có thông ngọn gió thanh-quang, có đặc đèn điện tỏ rạng, rất hạp với phép vệ-sanh; nhứt thiếc phòng giường nệm gối đều là đồ tinh-hảo. Và lại có đặc chuông để kêu Bồi, có phòng kín để tắm rửa, trà nước tiếp khách đều dùng đồ thượng phẩm cả. Thật là một nơi khách-sạng thú-vị vô song đó.

Cái xin chư-tôn huệ cố, bổn-sạng thật tính hoan-nghinh một cách vui vẻ.

棧客利名

DANH-LỢI KHÁCH-SẠNG

Đường Jaccaréo, số 37-39-41. Cholon.

Cần bạch.

HÃNG

SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DE TRANSPORTS

Garage S.I.T.

Làm Đại-lý cho cả Đông-Pháp những:

Xe-hơi hiệu DEDHAYE

Xe-hơi hiệu FORD

Xe-hơi hiệu ESSEX

Tàu-hơi hiệu NIEUPORT

Đồ đừng về điện-khí hiệu BALLOT

Có trử đồ hiệu MICHELIN

Nhà đề xe tuy nhỏ nhưng đề xe tinh của người danh giá

Vì bởi giá rẻ mà chế làm lại cao thượng

Một NGƯỜI THỢ CHUYÊN MÔN ĐIỆN KHÍ ở bên Pháp-quốc, phụ sự tại nhà đề xe, đặng lo trong việc máy-móc chạy bằng điện-khí và thử cho xe chạy.

CÓ ĐẶT CÁC THỨ MÁY CHẠY BẰNG ĐIỆN

CÓ BÁN ĐỦ MÓN ĐỒ ĐIỆN - KHÍ

hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thấy khen ngợi

• *Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi* •

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt, càng là tráng-kiện tinh-thần bất kỳ là bao lớn tuổi đều nông đáng cả.

Những kẻ hao-tổn, vì sự lực suy giảm, vì thầy ngày xuân đã tàn mòn, mà hễ uống thuốc nầy thì ăn đặng cơ lão thành đến, mất mày tươi trắng, coi trẻ lại, mạng lại hồn xưa.

Cần như con cái hiếu-sanh, đờn bà mất máu, càng những kẻ hao tổn tinh-thần, mà hễ dùng thuốc nầy vào thì mạnh mẽ ăn-ngủ, ăn thịt đã sáng, tinh-thần tráng-kiện, khắp cả toàn cầu đều biết danh thuốc nầy.

Mỗi ve đều có bỏ theo một cuốn sách nói rõ các đều thần hiệu của thuốc chẳng là chỉ cách dùng rất kỹ càng.

Có trữ tại tiệm thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE, là đệ nhất đến-tế y-khoa, ngang rạp hát Tây, Saigon.

Phụ-nữ diễn-đàn

(Féminisme)

Tính ghen tuông của người đàn-bà

Đã đành rằng : tính ghen tuông là một tính xấu, khắp trong thế-gian ai ai cũng công-nhận như thế. Song vị tất ai ai đã là người tránh khỏi, mà ai là người tránh khỏi cái bệnh ghen tương, thời người ấy mới thực hiền-nhơn thục-nữ vậy; nhưng khó lắm thay, ở đời đua tài lấn-trí, xâu xé lẫn nhau, chẳng qua cũng vì quyền lợi, gành đường ghét ngỗ, ép dầu nài thương chẳng qua cũng vì ái-tình ; đàn-ông có cái tính thế tất là cẩm không khỏi đàn-bà có cái tính như thế, bởi vậy mà sự hành động trong xã-hội thường vì những cái ác cầm ấy gây nên nhiều mối thương tâm, hại cho luân thường, thiệt lây cả phong hóa, dai do cái bệnh ghen tương làm ra nông nỗi.

Nay xét về phần đàn bà mà nói thời cái bệnh ghen tương không cho chồng cưới thêm, mà cũng [illegible] cộc mỗ mã cũng tế thiếu người xem sóc, là tội đàn-bà chỉ có thể thôi. ngoài ra sự ái-tình thì đàn-bà không ghen gì hơn nữa, nếu có nữa, cũng một phần thuộc về quyền-lợi, mà cái quyền-lợi ấy ở lẫn trong đàm ái-tình mà ra. Thì dụ ; như mình không có con, sự chồng có con chia hết tài sản đi chăng, mình có con rồi, chồng cưới thêm hầu, sinh con nữa, nhiều dòng nhiều phái, tất con mình không được thừa hưởng đi sẵn cho trọn-vẹn, lại những khi người chồng sa đắm hầu thiếp, coi mình không ra gì, ái-tình phai-lạt, tất kẻ khác xâm phạm đến sự quyền lợi của mình ; nghĩa là, thêm người người cũng chia lòng riêng tây, thế-thường ai là người không nghĩ như vậy. Mà thật thế, hiểm thay, những người đàn-ông, mười người bụng dạ chưa có đôi ba người biết nghĩ tình gia thất, nghĩa tào-khương, chỉ có được buồng nầy, khuây buồng nọ, xây phải làm trái, lớn nhỏ không thứ tự, danh phận chẳng phân minh, làm cho người đàn-bà cũng khó lòng mà chịu chuộng cho vừa ý, ấy là những cái nguyên nhân xúc động cho người đàn-bà sinh ra bệnh ghen tương hết thảy.

Đời xưa đẹp và hiền như bà Trang-Khương mà còn phải than thở : « lục y hoàng lý » như câu : « ưu lâm tiểu tiểu, nẫn vu quân tiêu, cầu mẫm kỷ-da, thọ vụ bất thiểu ». Huống hồ, những người tính khí hẹp hòi, đức hạnh sinh sợ, thời còn sao thoát khỏi đoạn khúc nôi tình đời, cho nên muốn chữa hết bệnh ghen của người đàn-bà, trừ phi trước phải nhờ giáo dục chính đáng của cha mẹ mà sau thời do tại lòng người chồng sử lính cho, cái cách thiện xử trong gia đình được êm ái, bởi có người đàn-ông làm chủ ; người đàn ông đã có trách nhiệm lớn lao hơn hết trọng nhà nên tự mình cư xử có trật-tự, có đức hạnh, mới trách phạt người đặng ; ta coi như khi trước các nhà tiền bối, thời những bậc sang giàu, vương hầu quí tụ, năm hầu bảy thiếp, mà lớn ra phần lớn, nhỏ đành phận nhỏ, con cái tì-mỉ dầy thêm cũng là tại người trên sắp đặt thế nào, nhiên hậu mới có cái quang cảnh sum vầy đường ấy. Người đàn-bà trừ ra một số ít người, có cái tính hẳn ngược không thể nói được, chớ còn phần nhiều người, hay có cái tính phục-tòng, mong nương dựa theo ý chồng của đàn-ông, nên cũng để đem lời khuyên-dỗ, lấy điều đại nghĩa mà khai đạo cho họ biết lẽ thiệt hơn ; đời người mà vì bệnh ghen hư hỏng không biết bao nhiêu mà kể, tan nhà hại cửa, chồng vợ chia lìa của cải mất mát, lắm khi có người quá ghen hóa ra bệnh thất tính, điên cuồng dại đột cũng là thường thấy, hà chẳng hèn vì đó mà bỏ cứu lại cho hoàn toàn cái hạnh phúc chung trong nhơn loại ru.

Cổ nhơn có câu thơ rằng : « Nhược đáo Bao - Đát phụng quân tử, do thị Châu mau truyện lý nhơn » Tuy lời có xiên lạc một chút, nhưng cũng là chính lý lắm, suy thế thời không nên thầm-trách một bên.

ĐẠM-PHƯƠNG SỈ-NỮ (*Huế*).

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG *L. GAFFORT*
HIỆU « ALCYON »
ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. GAFFORT,
N° 32, 34, 36, Rue Catinat, — SAIGON

Quán rượu thầm giọng

NƠI SỞ-THÚ
SAIGON

Bình công qui [illegible] xiêm-mên gần chỗ chuồng Voi, có sắm nhiều thứ rượu ngon để thầm giọng, cho những người đạo chơi lúc nhàn du nơi ấy. Xin qui khách thừa dịp ghé vào trước nghỉ chơn, sau dùng rượu, sữa, nước chanh café cho đỡ khát. Và có bán đồ ăn lót lòng pain sandwich charcuterie bánh văn vân.

Chủ quán :
HONG-THE.

Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE

SAIGON

PHÂI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO
HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY
(Sân-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiển và tinh hảo để trị bịnh *đau lậu*, mới củ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).
Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thúoc.

Có một mình nhà thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây Saigon có bán mà thôi

Trăm năm không phai

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
55 73, Boulevard de la Somme Saigon.
(ngang gare xe lửa giữa chợ-cả)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, vẽ được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hànội Hinh vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư qui vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo-hạch có biên rõ thước tất giá cả và cách thức phân minh

NHÀ CHỤP HÌNH HIỆU :
"Photo Nadal"
120, ở đường Catinat, số 120
SAIGON

Các nhà chụp hình ???
Chụp hình chơi và chụp hình nghề
Chiếc tân AMBOISE mới cho lại những kiểu, giấy, hiệu Special contaste Crumière « DRAGON » vách hình, đèn đọi để làm ra cho lớn, máy phòng vuông, thứ 13x18, 18x24 và 24x30, ống dòm hiệu : Krauss, Tessar, Zeiss, Berthiot, vân vân.
Trong bổn tiệm, chư-tôn muốn mua các món đồ dùng chụp hình, thuốc và đồ phụ tùng đều có cả, mà giá đã rẻ lại tốt nhứt không có đâu bằng.

ÉPICERIE MÉTROPOLITAINE
TRẦN ₊ DANG
Số nhà 148 đường d'Espagne
(en face des Halles Centrales.—SAIGON)

Tại nhà buôn TRANDANG đường d'Espagne số nhà 148, có bán đủ đồ vật thực và các thứ rượu Langsa đều là đồ bên đại Pháp đem qua, giá rẻ lại tinh hảo.

Xin chư qui ai trong Nam-kỳ có cần dùng vật chi xin đến tiệm tôi, thì rõ, tôi sẵn ông tiếp rước từ tế.

Nay kính ý
TRAN-DANG

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU* in rồi, thứ bảy còn tiếp

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;
Làm các món hồi rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến :
FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội, Quai de la Marne
Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lam, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiêm điểm công việc làm.

CHUYỆN ARẠP

Chuyện Một ngàn lẻ một ngày

(*Tiếp theo*)

Tôi tạ ơn cha nuôi tôi rồi chừng người ra về tôi cứ đi theo. Người khuyên tôi bỏ cái đồ của tôi đi và dắc tôi đến một tòa nhà của người mướn sẵn. Người cho tôi một cái và cấp cho những tôi-mọi để hầu sai khiến. Người lại dạy đem áo quần tốt cho tôi, ai không biết, chắc nói đó là cha ruột của tôi, và tôi ra mặt như người chẳng hề bị khốn khó trước vậy.

Chừng cha nuôi tôi tính xong mọi việc tại Bảo Đát, nghĩa là bán hết những hàng chở đến đó rồi, cha con dề huề đi một đường về Bạch-gia. Những bần-hữu của tôi đã trưởng hết thấy tôi nữa rồi, nay nghe tôi đặng lâm đường-tử của nhà giàu to nhứt trong xứ, thì họ lấy làm kỳ. Tôi lo cung phụng cha nuôi, chỉ hiếu. Người thấy tôi hiếu-thuận thì ưa lắm. Ngày kia người kêu tôi mà nói : «A-Bu Ca-xem, gặp con đây cha vui lòng biết mấy. Nhâm lại con đáng cho cha nhận làm đường-tử lắm đó»

Thấy tính người tỏ vậy, tôi lại càng hết lòng cung phụng, chớ chẳng chút dè-dưới. Tôi cứ ở nhà với người cho có bạn, nào biết hiệp theo chơi cùng những bạn đồng song. Tối ngày, tôi không lia người mà rời khỏi cửa.

XI

Cha nuôi tôi bỗng mang bịnh trọng, và các thầy thuốc xem đã chạy rồi. Liệu mình đã mòn hơi, cha tôi kêu b'ều tôi lại đứng gần mà nói : « Nay đã phải thì nói cùng con một việc kín rồi. Nếu cha có một cái nhà nầy với của cải mà con thấy đó, cha tưởng khi cái sự nghiệp của cha truyền từ chẳng đáng bao nhiêu; song, cha còn của chôn nữa kia; dầu của cha lem góp trọn một đời trong đường thương-mãi đi nữa cũng không những của chôn ấy mấy may nào cả. Bấy lâu nay và rồi đây nữa, cha chẳng nói cho con biết của ấy là của ai, tự đâu mà có đó, bởi vì cha không biết đặng gốc tích của ấy. Các đều mà cha biết là trước kia ông nội cha gần mình phần đã đi truyền kho tàn ấy cho ông nội con, rồi đến khi ông nội con gần mãng lại đi-truyền cho cha.

Cha nuôi tôi lại tiếp : «Ma cha nay lại có một lời dặn con nữa. Con thì có tánh hào-hiệp. Đây rồi chừng con sắn của mà xài cho toại chí, con hào phóng hết sự nghiệp chớ nào không. Đây rồi con chiêu tiếp cho trọng-hậu những khách phương xa nào mà đến viếng con đó. Con đam đồ bầu mà tặng cho họ, và giúp đỡ những ai đến cầu cứu với con. Cái tánh ấy thì cha chịu lắm nếu con cư xử cho khỏi lụy mình, song nó lại hại con có thuở. Chi cho khỏi thấy con ăn ở phong-mỹ, nhà vua đất Bạch-gia nầy chúng các quan triều sanh lòng tham lạm. Chúng họ mới nghĩ rằng con có kho tàng. Dễ nào họ không âm-mưu mà bươi moc cho ra, rồi đoạt hết đi. Như con muốn đặng khỏi họa ấy, con tua noi theo cái gương của cha đây. Từ ông nội cha, đến ông thân cha cho đến cha bây giờ, mỗi đời đều chuyên đến cha bây giờ, mỗi đời hưởng cái lấy nghiệp nhà và ngồi hưởng cái kho tàn ấy, không sẻ sua cho đến thiên-hạ phải đòm hành »

Tôi nguyện, cùng cha nuôi tôi, sẽ noi gương người mà xử thế. Người bên chỉ nơi dấu của ấy, và nói rằng nó là hằng-hà sa-số, rằng dầu tôi có nghĩ nó là nhiều đến mấy mươi vạn, cũng không thể nghĩ cho tới cái số to của nó nữa. Thưa ông, nói thật, tôi nghe rồi cũng lấy làm kỳ. Thoãn như của ấy không phải là vô tận, nó cũng là nhiều thay, cho đến đổi dầu sống dai trên trăm tuổi tôi xài cũng là không tiêu tán đặng. Bởi đó cho nên, tôi không giữ lời cha nuôi tôi trối, cứ vãi của khắp mọi nơi.

Chẳng ai ở Bạch-gia mà chẳng nhờ tôi tế-trợ. Những kẻ có việc đến cầu tôi thì rất dễ và hễ cầu đến, thì đặng giúp cho liền. Có của mà không dám động đến, vậy phải là có quần triều sanh lòng tham lạm. Chúng họ mới nghĩ rằng con có kho tàng. Dễ nào họ không âm-mưu mà bươi moc cho ra, rồi đoạt hết đi. Như con muốn đặng khỏi họa ấy, con tua noi theo cái gương của cha đây. Từ ông nội cha, đến ông thân cha cho đến cha bây giờ, mỗi đời đều chuyên đến cha bây giờ, mỗi đời hưởng cái lấy nghiệp nhà và ngồi hưởng cái kho tàn ấy, không sẻ sua cho đến thiên-hạ phải đòm hành »

Tôi nguyện, cùng cha nuôi tôi, sẽ

Ai ai cũng tưởng rằng tôi phải tàn mạt lại một phen nữa. Họ nói vậy «Dầu cho A-Bu Ca-Xem có đặng vương khố của hoàng-đế đi nữa, ý cũng lâm tiêu.» Mà sau lại, họ thấy tôi không nhứt nhít chút nào mà cơ nghiệp tôi ngày càng thạnh phát, thì ai cũng lấy làm kỳ, không ai biết vì sao mà tôi phá của lại giàu thêm đặng.

(*Sau sẽ tiếp theo*)

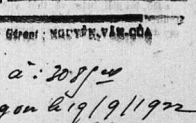

làm cho đã khát, cho mát và lại bổ

L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

SAIGON IMP. — DE L'UNION TIRAGE : 500 EXEMPLAIRE

Giá gạo à : 20$00
Saigon ngày 19/9/1922